СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 141. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 18-го червня 1936. — VOL. XLIV. No. 141. Jersey City, N. J., Thursday, June 18, 1936. THREE CENTS

РЕПУБЛИКАНСЬКИЙ ШТАБ ВИРОБЛЯЄ ПЛЯНИ

ТОПЕКА (Канзас). — До столиці стейту Канзас, Топека, зїхалися републиканські головачі, щоб з губернатором Алфом Ландоном, кандидатом на президента, начеркнути плян надходячої виборчої кампанії. Вони вибрали виконний комітет з предсідником Джаном Гемилтоном на чолі. Гемилтон, хоч молодий віком, був управителем Ландона й так зручно маневрував на конвенції, що довів до його кандидатури. Републиканці готовляться до завзятої боротьби. Ландон поділив свою кампанію на три части: першу туру присвятив західнім стейтам, другу східним, а накінець влаштує масовий мітінг у Медисон Сквер Гарден у Ню Йорку.

ДЕМОКРАТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО СВОЄЇ КОНВЕНЦІЇ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — На другий тиждень, у вівторок, розпічнеться в Філядельфії демократична конвенція, яка виставить президента Рузвелта як кандидата у наступних виборах, а також уложить політичну плятформу, з якою підуть демократи до виборів. Всіх делегатів сподіваються 1,100, а гостей у той день у Філядельфії — 40,000 осіб. Сенатор Роел Ковпленд заявив, що з певних політичних причин він не поїде на ту конвенцію. Також Альфред Смит, бувший губернатор стейту Ню Йорку і відомий політик Демократичної Партії, не збирається туди їхати. Кілька тижнів тому він виголосив промову, в якій гостро скритикував „ню діл".

СВЯЩЕНИК КОКЛИН ЗАПОВІДАЄ ТРЕТЬОГО КАНДИДАТА.

ДІТРОЙТ. — Католицький священик Коклин з Дітройт, що бере живу участь у політиці, а навіть має за собою кілька-міліонову організацію, названу „Союзом Суспільної Справедливости", в газетному інтервю сказав, що він є проти Рузвелта і проти Ландона. Він натякнув, що незабаром появиться на політичному овиді третій кандидат, якого піддержать прихильники конгресмена Лемке, організація д-ра Тавнсенда „Розділ Економічних Дібр", а також його власна організація: „Союз Суспільної Справедливости". Ті три групи, як розказують їх прихильники, розпоряджають 25,000,000 голосів.

СТАЛЕВА ІНДУСТРІЯ ПІДВИЩУЄ ПЛАТНІ.

ПІТСБУРГ. — Сталеві фабрики рішили підвищити своїм робітникам платню на 10%. Недавно вони також рішили давати робітникам щорічно один тиждень відпустки з платнею. Як причину цих рішень подають напруження, що існувало між робітниками і власниками фабрик. Щоб злагіднити це напруження й одобрухати робітничі союзи, заряд фабрик пішов на ці уступки.

ЗВИНУЛИ ФАБРИКУ ВЗУТТЯ.

БРОКТОН (Месечусетс). — Тут замкнули найбільшу фабрику взуття, „Даймонд Ко.", й у звязку з тим 1,400 робітників опинилися без праці. Як причину замкнення заряд фабрики подав те, що внаслідок високої юнійної платні робітникам виріб обуви став такий дорогий, що вони не можуть конкурувати з іншими підприємствами. „Ми можемо дешевше купити обуву, ніж її самі виробити", сказав представник фабрики. У відповідь на це юнійний провід відповів, що „платня робітників у фабриці „Даймон" була навіть нижчою ніж у деяких отвертих фабриках".

УЛОЖИЛИ НОВИЙ ВУГОЛЬНИЙ АКТ.

ВАШИНГТОН. — Сенат ухвалив новий вугольний акт, який регулює відносини копальників з власниками копалень, назначує години праці та висоту найнижчої платні. Цей новий акт є перерібкою Акту Гуфія, що його найвищий суд уневажнив на основі того, що він противився конституції. Цей новий акт є уложений так, що змістом нагадує зовсім старий, але формально не противиться постановам конституції.

ЛЮДИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ НА ФАРМИ.

ВАШИНГТОН. — Статистика подає, що за 5 останніх літ число фармерів в Америці збільшилося на близько півтора міліона. Всіх фармерів нині є 31,800,000. Цей приріст приписують економічній депресії, яка витискає людей з міста й змушує їх поселюватися на фармах. Багато робітників, які колись задля високого зарібку полишили фармерство і подалися до міста, тепер вертаються знову на фарми. Беруться за фармерство і такі, що передтим не фармерували. З суспільного боку те явище є бажане, бо воно привертає економічну рівновагу між фармерством і промислом, яка то рівновага була розхитана внаслідок заграничного експорту й надмірного розросту промислу.

12-ЛІТНЯ УЧЕНИЦЯ ХОЧЕ ВИЙТИ ЗАМУЖ.

У французькому місті Рошфор ходить до школи 12-літня Валентина Деляй. Вона познайомилася з одним своїм 23-літнім земляком і заручилася з ним. Мало цього; вона рішила, що вже досить дозріла і може вийти замуж. Її мама, вдова, теж є тої думки. Одначе французький закон вимагає для малолітніх дозволу президента републики. Школярка внесла до нього особисту просьбу, щоб дозволив їй вийти замуж.

ШОФЕРСТВО — ГІМНАЗІЙНИЙ ПРЕДМЕТ.

Одна лондонська гімназія ввела новий предмет навчання: вчить учнів кермувати авто. Хоч предмет цей необовязковий, усі учні зголосились на курс шоферів. Покищо мають вони тільки одно авто, але вже лондонська шкільна влада поставилась до цієї новинки прихильно і хоче поширити її на інші гімназії та дати на це відповідні засоби. Учні такого курсу — кандидати на шоферів і на автовласників.

ЗАПОВІДНИКИ ІМ. ШЕВЧЕНКА.

В селі Моринцях утворено Шевченкові заповідники, цебто місця, що остаються під охороною влади, в яких нічого не вільно зміняти і т. п. В хаті, де жив Шевченко, вставлено пропамятну таблицю з написом: „У цій садибі в 1814 році 9. березня в кріпацькій родині народився великий український поет революціонер-демократ Тарас Григорович Шевченко".

ЗАМІСЦЬ КУЛЬ — МУХИ.

Два муринські племена у британській кольонії Уганда почали війну. Війна стала така завзята, що одна сторона рішила винищити свого противника найстрашнішою зброєю, яку мала. Були це небезпечні мухи „тсе-тсе", поміщені в окремих баньках. Мурини збирають ці комахи, що приносять недугу сонноти, а часто і смерть. Випустили вони ці мухи проти ворога. Але мухи не полетіли наперед себе, як до атаки, а розсілись на всі боки і покусали смертельно обі сторони так, що війна мусіла закінчитись.

ЗБИРАЧ ГУДЗИКІВ.

Живе у Стокгольмі чудак, що має свою славу. Едвард Свенсон, садівник, найохотніше ходить не по своїм гарнім саді, а по вулиці, шукаючи згублених гудзиків. Таких гудзиків шукає він уже 40 літ і має їх 3,000. Не те, щоб схилявся він і мучить свої очі, найтяжче, а те, що ті гудзики мусить він очищувати та сортувати. Він ділить їх на групи відповідно до величини, форми, матеріялу та кольору, поміщуючи у відповідних шуфлядах. Крім цього має він паравань нашитий гудзиками, наче мозаїкою і зробив з нього справді мистецьку цяцьку. Зваживши, що у Стокгольмі дуже мало жебраків і розсіяних та неохайних людей, нелегко було Свенсонові дійти до такої великої збірки.

СЛІДСТВО НАД УТРОЄННЯМ ХЛОПЦЯ.

Щоб розслідити далі причини смерти 16-літнього Едварда Герліка, що вмер у Ню Йорку в шпиталі Викоф Гайтс у день приходу до шпиталю, поліція забрала від матери хлопця порох, що остався по спаленню хлопця в крематорії. Рівночасно поліція стала розслідкувати причини занедужання Гарольда Гарпера, 35-літнього продавця, що живе на стації в домі пані Герлік.

ЗА ВБИВСТВО ЖІНКИ.

Перед карним трибуналом у Львові розпочався процес Мечислава Тумена, бувшого видавця „Газети Цодзенної", за те, що в червні м. р. застрілив свою жінку. Обвинувачений має за собою дуже бурливу минувшину і жив зле зі своєю жінкою, яку зраджував без упину. В останніх часах навіть її покинув. Колиж несподівано заглянув до свого мешкання, застав тут чужого мужчину, що, мовляв, хотів у його жінки винаймити кімнату. Після відходу цього мужчини між Туменом і жінкою прийшло до суперечки, в якій обвинувачений у приступі зазадрости застрілив її трьома вистрілами з револьвера. Опісля зголосився добровільно на поліцію.

ВЕЛИКЕ ЗАТРОЄННЯ.

Збірне затроєння риживими тісточками на шкільному святі в Тамацу (Японія) потягнуло за собою досі 50 смертних жертв, з цього 30 учнів. Із загального числа 1,750 затроєних 127 тяжко недужає. Кажуть, що це був акт пімсти звільненого урядовця, якого увязнено.

УБИВ ЖІНКУ ЗАДЛЯ МАЄТКУ.

Окружний суд у Луцьку розбирав справу Іллі Новосада, що вбив свою жінку Анну. Він оженився зі старшою вдовою, що мала 7 десятин землі і записала маєток на нього. Згоди між ними не було й остаточно Новосад удушив жінку підчас сну і повісив на клямці від дверей. Опісля виїхав до родичів. Його засудили на 12 літ вязниці.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ВАРВАРСТВО.

У підземеллі Десятинної церкви в Києві відкрила 13. квітня ц. р. большевицька комісія гробницю князя Володимира Великого, якого церква признала святим. У гробниці знайшли кістяк без черепа й останки ткани та шкіри. Тепер большевики виставили гробницю для прилюдного оглядання, щоби показати, що Володимир Великий не є святий, бо його тлінні останки такі самі як звичайного смертного чоловіка.

ЗІ СЦЕНИ ДО АРИСТОКРАТИЧНИХ ПАЛАТ.

Один з англійських театральних часописів помістив дуже цікаву статистику вінчань театральних акторок з представниками аристократичних родів. Згідно з тією статистикою впродовж минулих 200 літ було 37 вінчань англійських аристократів з театральними артистками. Зпоміж тих 37 акторок — дві вийшли замуж за князів, три за льордів. Більшість акторок по вінчанні покинула свою артистичну карієру і зірвала зі сценою.

ПЛЯНТАЦІЇ ЦУКРОВОГО БУРЯКА В КОПИЧИНЕЧЧИНІ.

Копичинецький повіт одержав контингент цукрового буряка для малоземельних. Це в звязку з тим, що нова цукроварня „Поділля" одержала контингент цукру. Контингент цей вичерпало окружне рільниче т-во, яке плянтуватиме буряки на 117 моргах. „Сільський Господар" вихіснував приділений йому контингент і зорганізував плянтацію буряків на 80 моргах. Загалом у Копичинеччині плянтація буряків виносить 197 моргів.

ДИТИНА ВПАЛА ДО КРИНИЦІ.

В Яврнику, сяніцького повіту, бавився на подвірю без опіки дволітній хлопчик Сташко Хрін. Дитина підбігла до небезпечної криниці і, втративши рівновагу, впала до середини. З криниці видобули тільки трупа.

ТЕРОР В ЕСПАНІЇ

ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ ЗНИЩЕНО 160 ЦЕРКОВ І ВБИТО 269 ОСІБ.

МАДРИД (Еспанія). — В Еспанії лівий уряд не може вдержати порядку. Найкращий доказ цього це те, що впродовж останніх 48 годин спалено 36 церков, а 34 тяжко ушкоджено. Таке подає провідник католицької партії, яким є Хозе Марія Роблес. Він теж подав заграничним кореспондентам до відома, що товпа спалила в останніх 4 місяцях 160 церков, а 251 знищила в інший спосіб. У звязку з демонстраціями і страйками згинули від 16 лютого б. р. 269 осіб. Це діється від того часу, коли соціялісти обняли владу в державі. В самій Еспанії мало про це знають, бо цензура не дозволяє газетам про це писати. Є теж тисячі тяжко побитих осіб. Десять друкарень, що належали до часописів правого напрямку, здемольовано.

В останніх 48 годинах вбито 65 осіб і 230 ранено. В тім самім часі проголошено 170 нових страйків. І це вже повинно бути вистарчальне, щоб знати, що діється тепер в Еспанії, в якій комуністи беруть верх.

В ПОЛЬЩІ СУДЯТЬ ПОЛЬСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ.

ПОЗНАНЬ (Польща). — Дня 16 червня зачався в Лешні політичний процес, на якім судитимуть 49 членів народової партії за терористичну акцію. Акт обвинувачення закидає підсудним, що вони передержували та нагромаджували зброю і вибухові матеріяли та що кидали бомби на своїх політичних ворогів. Кажеться далі, що в кількох днях доконано в повіті косцянськім кілька бомбових замахів. А на зборах народової партії наклинувано людність підняти революцію. На них обкидувано болотом тих, що стоять при кермі польської держави, називаючи їх людьми без чести і віри. Членами цеї партії були тільки люди, що були ворожо настроєні до польського уряду. Тих людей організація заприсягала на вірність, а потім давала членам накази кидати бомби на ріжних польських урядовців, а навіть на тих, що обороняють уряд.

„НЕВИННА" ІТАЛІЯ.

РИМ. — Італія готова приняти до відома, що з неї стягають наложені на неї санкції. Та цього їй іще замало. Заки вона примириться з Лігою Націй, хоче, щоб Ліга направила тяжку „кривду", яку заподіяно Італії, коли її проголошено „напасницею". Італія хоче тепер предложити Лізі Націй новий меморіял, у якім вона викаже, що саме Етіопія її від 50 років атакувала. Цей меморіял повинен бути взятий Лігою Націй під увагу. А як це станеться, то, на думку Італії, Ліга буде змушена змінити своє становище до війни Італії з Етіопією і не вважати, що Італія була в ній напасницею.

АМЕРИКАНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ СОКОЛИ В „МАЛОПОЛЬСЦЕ".

ВАРШАВА (Польща). — До Варшави прибула зі Злучених Держав прогулька американських поляків. Є між ними і польські соколи. Для них буде влаштований спеціяльний курс, який, як подає Польська Агенція Телеграфічна, відбудеться в „Малопольсце", себто в українській Галичині.

ОБДИРАЮТЬ ОЩАДНИКІВ.

МОСКВА (Росія). — В жовтні 1935 р. совєтський уряд обнизив процент від вкладаних робітниками ощадностей до державного банку з 8 на 6 процентів. А тепер уже знижено до 3 процентів. Зароблені тим чином державою гроші будуть обернені на піднесення курсу рубля. Так каже урядовий комунікат.

ХАБАРНИЦТВО, ЯК ЗА ЦАРСЬКИХ ЧАСІВ.

МОСКВА. — „Правда" подає звідомлення з присуду, виданого проти 35 совєтських урядовців, що їх судили в Києві за хабарництво. Виявилося, що за кімнати і помешкання побирали урядовці хабарі в сумі від 4 до 188 тисяч рублів.

ДОВЕДУТЬ ФРАНЦІЮ ДО ФІНАНСОВОЇ РУЇНИ.

ПАРИЖ. — В сенаті зачали сенатори застановлятися над новими законопроектами, які вніс новий соціялістичний уряд Блюма. Міністерство фінансів ствердило, що вже сам 40-годинний тиждень праці нанесе державі новий видаток на суму одного міліярда франків. Сенатори казали, що ці проекти зруйнують цілковито державу фінансово.

МАЛА АНТАНТА ЗАЯВЛЯЄ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Румунський король Кароль заявив американському кореспондентові, що саме тепер між ним, президентом Чехословаччини і регентом Югославії відбулася конференція, на якій вирішено згідно акцію Малої Антанти на всякий воєнний випадок в Европі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as 2nd Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАХИТАННЯ ЕВРОПИ

Коли британський міністер війни каже, що тепер ситуація в Европі куди грізніша від тої, яка була в 1914 році, то цілком певно не говорить він цього на вітер. І коли в британськім парляменті, де ще не так давно так остро пятновано Італію і обстоювано санкції, тепер певно ті санкції зліквідують, то це теж признака, що в Европі заноситься на нові поважні потрясення. Якаб змінлива не була британська політика, то всеж таки остання зміна така скора і радикальна, що на ній мусіли заважити дійсно поважні причини. Одною, чи не найважнішою з них, є те, що вся політична комбінація Англії оказується тепер нічого вартою, коли вона опирається на тім збіговищу, яке репрезентує Ліга Націй. З неї навіть така сила як Англія може зайти хіба під дурного хату. З того вже ясно здають собі справу в Англії. Бо й справді: без Ліги Націй далеко краще грати на міжнародній шахівниці такому спритному грачеві як Англія. І так тепер буде. Це значить, що й в Англії далі будуть підноситися ріжні голоси, може навіть і офіційні, що Ліга Націй це дуже корисна інституція і т. п., але практично Англія вже на неї числити не буде.

Що в Европі кипить, про це можна довідатися легко кожному, хто тільки вчитувався в ті відомости, які доходять до нас з Европи в останніх тижнях. Оті всі страйки, оті ріжні процеси за державну зраду, отой совєтський крик в обороні „демократії", ота вперта мовчанка гітлерівської Німеччини і ті всі зброєння — не ворожать спокою. Старий лад, суспільний і економічний, валиться. Комуністичний експеримент, що мав принести заміну старого ладу новим, виявився хіба новою тиранією і змаганням завернути принаймні про око до демократії, себто до цього ладу, який валено. Крім цього ніхто не знає, куди піде політика нацистичної Німеччини чи фашистівської Італії. І ніхто не знає, що може статися в Франції, якою тепер править соціялістично-комуністична спілка. Одно певне: що в тій міжнародній заверусі Ліга Націй є статистом. Вона вже навіть не в силі заговорити і сказати якесь рішуче слово. Бо кожне сказане слово булоб хіба для неї новою компромітацією, бо не булоб кому це слово перевести в діло.

Це цілковите ослаблення Ліги Націй є захитанням Европи. Та краще, щоб вона захиталась і перевернулась, ніж би мали існувати надалі такі відносини, як тепер. Принаймні так відчуває український нарід теперішне положення в Европі й своє відношення до Ліги Націй, від якої він ніколи не зазнав ніякого добра і в якій зійшлися тепер разом усі окупанти українських земель, до Совєтів включно.

В новім формуванню Европи, яке мусітиме наступити, принаймні вирине й українська справа. А нам здається, що яка буде тоді наша постава на наших рідних землях і на імміграції — таке буде й вирішення нашої справи. Значить, що є хоч надія на краще.

ВІД ЛІБЕРАЛІЗМУ ДО „ТВЕРДОЇ РУКИ"

„Нова ера" — ера лібералізму, яку пів року тому проголосили в Польщі разом з урядом Косцялковського, перестала існувати. Недавно ще говорилося про „пуч" полковників, але ударемнений. Недавно бомкалося про „саботаж" полковницького табору, про опозицію полк. Матушевського, про конфіскату „Газети Польской", органу полковників...

І нагло — все змінилося. Конфіскату знесено, Косцялковський пішов до димісії, а на його місце прийшов „муж довіря" полковників, сто-процентовий пілсудчик Складковський.

Це було заповіддю „твердої руки" й енергійної боротьби з „революцією".

Але цього мало. По довгих шуканнях рішили повернутися на нарадах в Бельведері до режиму одноособового: через ніч нагло показалося, що як колись Пілсудський, так тепер „міродатним чинником" стала одна особа, хоч і не управнена до того навіть новою конституцією. Тою особою став генеральний інспектор збройних сил, тобто фактичний вожд армії, ген. Ридз Сміґли.

Недавно виголосив він на зїзді леґіоністів промову, повну — я сказав би — великого песимізму. Він підкреслив, що він йому зганяють з повік, навіть по добре перепрацьованім дні, два нові факти европейської дійсности: заіснування на границях польської держави двох монолітів, двох змобілізованих духово народів, двох тоталітарних режімів, двох народніх багатоміліонових мас, які є повільним знаряддям у руках своїх „фірерів" — Гітлера на Заході, Сталіна на Сході. А смутить генерала Ридза Сміґлого той факт, або ті факти, тому, що нічого подібного їм протиставити не в стані його нарід.

Минуло десять літ від травневого перевороту маршала Пілсудського і один лише рік від дня смерти „вожда", а цілий польський нарід стоїть такий самий духово незєднаний, як і десять літ тому. Не повстала одна могутня партія, як це було в задумі, яка поглинулаб усі інші, за прикладом фашизму чи большевизму, яка — кепсько чи добре — охопилаб у свої руки всі енергії народу і пхнула його в одним керунку.

Як тому зарадити?

Ґенерал дає просту відповідь. Але думаємо, що вона дуже скомплікована. Він гадає, що на чолі народу має стати Союз Леґіоністів. А до всіх інших звертається генерал: „Мусиш стати тут у рядах обік нас, як брат. Або — ти не є братом"...

Це формула проста і її вживали і большевики і фашисти і гітлерівці. Але за тою їх формулою стояла — добра чи кепська — доктрина, яка мала своїх фанатичних відданих прихильників і яка позволяла всіх противників стемплювати ворогами народу чи ідеї. А тут? Тут такої ідеї за приказом генерала — нема. Отже коли хто не схоче йти „в ряди", то його не можна буде стемплювати ворогом народу чи великої ідеї. Він в очах мас уходитиме просто як ворог або одної особи, що править країною, або певної групи чи партії.

Це очевидно не задасть удару опозиції, ані не скріпить проурядового табору.

А таких, які не схочуть піти „в ряди", досить. Належить до них і ендеція, вшехполяки, і ППСоціялістична, і людовці і комуністи і багато інших. А передусім „сіра людина з вулиці", яка хоче не так вітчини, як хліба.

Щоб дати їй хліба, на це ще не винайдено способу. Криза розвивається дальше, витворчість паде.

Чим ця нова спроба скінчиться, не відомо. Одно певне, слушно ствердив недавно „Бунт Млодих" — що не можна робити й обіцяти реформи і полекші без міцного кулака в уряді. Але й не можна триматися самим кулаком, не даючи реформ і полекш.

Як з цеї дилеми вийде сучасна Польща, про це мабуть мало хто в ній знає напевно...

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Б., Менчестер, Н. Г. — Обєднання не висилає допомоги одиницям, що потерпіли від повени, а тільки місцевим комітетам, а ті розділюють допомогу. Тому зголоситься в першу чергу до місцевого комітету.

ДЕЗОРІЄНТАЦІЯ, А НЕ „ПРЯМА" ЛІНІЯ

Скрентонська „Народна Воля" з 9. червня б. р. пише, що українські соціялісти все були „за соборність, самостійність, демократію, власні сили, суспільну і господарську справедливість..." Своїй партії дає вона далі аж такий комплімент: „Здається нема другої української групи, котраб так ясно і послідовно впродовж кільканадцятьох років обстоювала свої думки, як українські соціялісти".

Якіж це думки?

Як відомо, наші соціялісти є організованими членами II. Інтернаціоналу, який два роки тому ухвалив піддержувати большевицьку Росію. Після цієї ухвали наші соціялісти не виступили з нього. І до нині уважають його своїм провідним тілом. Той II. Інтернаціонал, а з ним і наші соціялісти, напружують всю свою енергію на боротьбу з дійсним або уроєним фашизмом, замісць вести боротьбу в першу чергу з комуністичною заразою і совєтами.

Як члени II. Інтернаціоналу, наші соціялісти ставлять клясову солідарність понад національну солідарність. Вслід за тим вони шукають порозуміння з соціялістами інших країв, для кращої боротьби з внутрішніми капіталістичними верствами. В практиці воно виглядає так, що наші соціялісти в справах виборів ідуть разом з польськими соціялістами, разом з ними влаштовують вуличні демонстрації, разом виголошують „братні" промови. А що в нас капіталістичної кляси фактично нема, то наші соціялісти, щоби показати вірність своїй соціялістичній доктрині, вістря своєї боротьби звертають проти всього, що попаде: проти націоналістів, називаючи їх „фашистами"; проти церкви і „попів", яких уважають знаряддям капіталу; а далі проти ріжних українських суспільних установ, закидаючи їм „буржуазну односторонність". Недавно та сама скрентонська „Народна Воля", щоби вкодоти наших революціонерів, писала, що „збудовання і ведення якоїсь суспільної інституції, наприклад Яросвіти чи школи, вимагає більше героїзму, ніж виконання якогось атентату." Подумав би хто, що наші соціялісти — це самі конструктивні діячі, просвітяни. А спитаємо читачів „Народної Волі", чи багато було в тій газеті покликів і збірок на „Просвіту" чи „Рідну Школу" в старім краю? Певно, що й знаку не булоб у краю з тих наших культурних народніх установ, якби спиралися на достатків, якби вони спиралися на допомозі наших соціялістів.

Як організовані члени II. Інтернаціоналу, наші соціялісти мусять також ставити принцип клясової інтернаціональної кооперації понад принцип нації, держави. В інших народів соціялісти вміють ще хоч ходити між дощ і погоду що до національної справи. А в нас де ще треба освідомлювати маси і національно, вони стараються своєю поведінкою і критикою скаструвати українську суспільність з національних почувань, висміваючи ті почування як „шовінізм", „фанатизм", „фашизм", „гура-патріотизм" і т. д.

Одною з головних точок соціялістичної програми є далі мир, пацифізм. А що наші соціялісти не можуть роззброїти нашого народу фізично, бо це вже зробили за них наші вороги, то вони стараються бодай розброїти його морально себто вщіпити ненависть до всякого збройного конфлікту і погорду до героїзму, виставляючи на їх місце „холодний розрахунок" у поривах до величних жертв. Війна одного народу з другим, це злочин. Одинока війна, що є оправдана соціялістами, це війна клясова, війна горожанська, війна одної верстви того самого народу проти другої верстви. Тут уже можна проливати і кров, можна масово розстрілювати людей, можна навіть, як це недавно заявив французький соціялист Блюм, заветсти і диктатуру...

В конфлікті тих принципів, себто а) нації з інтернаціоналом, б) демократії з клясократією, в) пацифізму з мілітаризмом, міститься ріжниця двох наставлень: націоналістичного й соціялістичного. Ці засади не дадуться разом погодити. Вони себе взаїмно виключають. Хто перескакує з одних засад на другі, той крутій, демагог.

А наші соціялісти якраз перескакували. Вірно служили II. Інтернаціоналові, а перед українським загалом удавали, що ставлять націю понад все. Кажучи кличі „на власні сили", вони кумалися з московськими, польськими, румунськими й іншими „братніми" робітниками, притуплюючи таким поступуванням серед українських мас національне напруження. Обіцювали українській суспільности „соборність і самостійність", а рівночасно заморочували український нарід чадом пацифізму, кастрували його з ненависти до національних ворогів, а напували ненавистю до клясових. Розпинаючися за демократією, вони фактично приготовляють клясову диктатуру. Бо так виразно говорить їх соціялістична програма.

Перескакуючи з одних принципів на другі, представляючи себе перед українським загалом мало що не націоналістами, а кумаючися в той сам час з міжнародньою большевізуючою галайстрою, яка помагає червоному катові України розпинати, наші соціялісти не тільки не додержують ніякої „прямої лінії", якою хваляться, але піддержують серед українського народу ту дезорієнтацію, яка вже раз завалила державність України, коли соціялісти були при будові нашої держави.

ПЯТЕРНЯТА МАЮТЬ УЖЕ 250 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ МАЙНА.

Канадійські пятернята з Келендер, Онт., можуть спокійно дивитися в свою будучину. Найславніші діти в світі тішаться і майном і здоровлям. Хоч на світ вони прийшли в злиднях і через те були побоювання, чи зможуть вони вижити хоч кілька днів, а не то місяців, то нині на їх імя є вже зложене чвертьміліонове майно з контрактів, що їх підписали їх опікуни, назначені урядом провінції Онтеріо. Майно складається з бондів та готівки в банках. Це не значить, що всі гроші, що для них приходять, відкладають опікуни до банку. Дівчатка платять з тих грошей за своє удержання; дурничкою не приходить їм нічого. А за 2 роки їх життя вони мали 30 тисяч видатків, або звиш тисячу долярів місячно. До видатків рахується платня лікаря, д-ра Дейфо, двох доглядачок, харчі, розширення їх дому-шпиталю і т. п. До видатків належить і місячна платня для батька-матери, які протестують, що їм діється кривда, бо хотіли би брати для себе всі доходи.

В городі.

— Ви, пані, повинні поставити страха на воробці, бо зїдять вам усе насіння.

— Непотрібно! Я й так цілий день сиджу сама в городі.

Р. Гр.

МАЄМО КОНСТИТУЦІЮ

(Оповідання).

(2)

— Га? — спитав Стовпик.

— Білет! — повторив кондуктор.

— Я не маю ніякого білета! — відповів Стовпик.

— Ви без білета всіли! Ще й до другої кляси... Мусите заплатити кару!

— Що мушу?

— Заплатити кару!

— Кару? Та за що?

— За те, що ви їдете без білету!

— Не будь дурний, чоловіче! — сказав Стовпик сердито. — Або ти дав мені купити білет? Чогож ти так квапив, що не було коли купити? Зрештою ти сам вкинув мене до цього воза. Ти не питав, чи маю білет. Кари не плачу!

— Куди їдете? — спитав кондуктор.

— До Клучки!

— Мусите взяти білет аж до Скритова.

— Ні! Я до Скритова не їду. Їду до Клучки.

— Хочете, чи не хочете, то мусите їхати до Скритова. Це поспішний поїзд, який в Клучці не стає! — заявив кондуктор.

— Поїзд в Клучці не стає? — спитав Стовпик і на хвилю занімів. По хвилі крикнув сердито:

— Чомуж ти не сказав мені того ще заки всадив мене до вагону!

— Ви самі повинні це знати. Як ні, то треба було спитати. Тепер вже пропало. Заплатити мусите!

Остра промова кондуктора спантеличила Стовпика. Став з кишені тягнути замащений шкіряний мішок з грішми і спитав:

— Щож це коштує?

— Три корони і сімдесять разом з доплатою.

— Що? Ти вдурів? — гукнув Стовпик, підскочивши обурений.

— Витягайте гроші і платіть, бо я не маю часу! — настанав кондуктор.

— Вперед хочу мати в руках білет! Як його дістану, то аж тоді заплачу гроші!

— Я тут білету не маю, — відповів кондуктор. — Мушу заплати до головного, у котрого бланкети. Що лиш написати треба.

— Ну, ну! Аж тоді будуть гроші.

Стовпик всунув мішок назад в кишеню і сів, заклавши ногу на ногу. Кондуктор забурмотів щось під носом і вийшов.

Стовпик став роззиратися, рукою гладити плюшове сидження.

— Ну, ну! Чорт би їх побрав, якто гарно вони все те тут зробили! — сказав голосно сам до себе. — Як я їхав до міста, не було так гарно і так вигідно. Лавка була деревляна, тверда.

Кажучи це, здорово плюнув на підлогу. Один з тих панів, що сиділи коло вікна, стрепенувся і сказав, показуючи рукою табличку, прибиту на стіні:

— Плювати тут не вільно!

Заклопотаний Стовпик почухався за вухом. Вийнив з кишені коротку люльку, напхав скрутлем і запалив. Пару разів потягнув добре і випустив кілька великих клубів диму. Оба панки під вікном розкашлялися. Один крикнув:

— Що за свинство курите?

— Тютюн! — відповів спокійно Стовпик. Щож, як не тютюн?!

— Лишіть це! Страшно смердить і душить. На добавок це купе не для курців!

— Як, як?

— На вікні табличка!

— То що з того, що табличка?

— На табличці написано, що тут для некурячих.

— Себто, тут не вільно курити?

— Не вільно!

— Так як в церкві?

Стовпик придушив люльку пальцем і супокійно всунув її в кишеню. Надійшов кондуктор з картою. Стовпик заплатив, не кажучи нічого і вдоволений кондуктор відійшов.

Роззираючися далі, побачив линву і сиґнальовий апарат.

— А це що? — спитав.

— Ратункова линва, — сказав йому другий панок зпід вікна.

— Що таке? — спитав Стовпик ще раз.

— Ратункова линва. Як потреба, то сіпнеться, — пояснив панок.

— Як сіпається? — питав Стовпик, зацікавлений і підвівся, бо хотів зараз зробити пробу.

— Не рухайте цього! — забалакав перший панок. — Не вільно!

Стовпик сів, та все приглядався тій ратунковій линві. По добрій хвилі звернувся до того другого, ввічливішого панка і спитав:

— Як треба: тягнути, чи сіпати?

— Хіба ви не знаєте, що значить слово тягнути? — спитав панок. — Хапаєтся рукою і тягнеться. Тоді льокомотива свисне і цілий поїзд стане.

— Стане, справді стане?! — скрикнув Стовпик урадуваний, широко роззявивши рот і розплющивши очі. — А потому? Що станеться потому? — питав.

— Потому прибіжить кондуктор. Спитає, хто здержав поїзд і що вам треба, — вчив панок.

— А то дідьча штука, чортби їх взяв! Що ті пани не вигадують! Все те той проклятий кондуктор затаїв передо мною, чорт би його побив! Повинен був не брати від мене гроші за їзду аж до Скритова, а сказати мені, щоби я в Клучці потягнув отсе, здержав поїзд і пішов собі до хати. Я пожалуюся на нього в дирекції і зажадаю, щоби мені звернули кошти білету від Клучки до Скритова... Та, кажете, що поїзд стане, як тут во потягнути?

— Безпечно стане, лиш треба добре сіпнути! — впевняв панок.

Перший панок глянув на другого з докором, бо ті поучення не подобалися йому. Сам не сказав нічого, лише далі читав свою газету.

— Чи там вгорі стоїть написано, що мені вільно тягнути, коли схочу? — по хвилі спитав Стовпик.

— Очевидно, що стоїть. Написано, що в потребі тягнеться. Не вмієте читати?

— Вмію, та я короткозорий.

На найближчій стації той другий панок відійшов. Стовпик сів на його місце просто першого панка і дивився крізь вікно. Чим далі, тим тривожніше ставало лице Стовпика. Він бачив, що вже кінчається поля села сумежного з його Клучкою. Він встав. Одною рукою держався залізного краю сіткової полиці, другою хотів сягнути до клямри при ратунковій линві. Похитнувся і трохи не впав панкові на коліна.

— Не конопальтеся, а сидіть супокійно! — крикнув панок. — Маєте ще досить часу.

— Вже ні! Я зараз буду дома! — відповів Стовпик.

— Кажу вам, що це пора. Лінія робить тепер великий каблук. Мине Клучку, це деякі села і що лиш тоді прийде до Скритова.

— Я до Скритова не їду! Висідаю в Клучці.

Кажучи це, Стовпик напружено вдивляєся в утікаючі в противну сторону дерева, загони, плоти і вхопив за клямру линви.

— Ви хіба не думаєте серіозно тягнути линву!

— А чомуж би ні? Як не потягну, то заїду задалеко.

— Не робіть цього, бо не вільно!

Стовпик не слухав. Стояв неподвижно з рукою на клямрі. Стояв нахилений над панком. Цьому зробилося ніяково і він крикнув:

— Сідайтеж до чорта! Ще звалитеся на мене.

— Не бійтеся, я уважаю!

— Слухайте, чоловіче! Ані важтеся тягнути. Се строго заборонене і за це є велика кара!

— Це, що ви кажете, не є правда. Як би справді не вільно було, то не стояло би написане ось там на тій бляшці.

— Ні! Там стоїть, що потягнути треба тільки в крайній потребі.

— Отже бачите! — крикнув Стовпик радісно. — Самі кажете так, як я сказав був. Хібаж то не крайна потреба, коли мені треба висідати?

— Ні, це не така потреба, про яку каже табличка!

(Кінець буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС ОУН У ЛЬВОВІ

(Дальші зізнання підсудних, подані за часописом „Діло").

Довгі зізнання підсудного Підгайного.

В суботу зізнавав увесь час підс. Б. Підгайний аж до год. 1.30 пополудні. Заявив, що на комісаря вязничної сторожі у Львові В. Кособудзького пляновано замах тому, що він знущався над українськими політичними вязнями. Приказ перевести замах підсудний дістав від проводу. Опісля оповідає подрібно, чому спершу плян замаху відложено (сподівана амнестія для політичних вязнів і підготування до нового політ. процесу) та як пізніше орґанізовано цей замах. І так був проєкт побити Кособудзького палицями, опісля післати йому до хати пекольну машину, застрілити, і вкінці проєктовано підложити петарду в кіні під крісло, на якому буде сидіти ком. Кособудзький. Оповідає, як боєвики слідкували за В. Кособудзьким і що підсудний не допустив до виконання замаху на Кособудзького на площі Сх. Торгів по закінченні кінних перегонів.

Предсідник, пригадучи підсудному його вчорашні зізнання, що кожний наказ мусів бути виконаний під загрозою кари смерти, підкреслив, що з цього випадку саме виходить, що приказ убивства не мусів бути виконаний. Тоді підсудний відповів, що умовини до замаху на Кособудзького були невідповідні і тому його не виконано. Опісля на питання прокуратора підсудний вияснив, що видав Мигалеві приказ припинити всяку акцію проти Кособудзького тому, що замах проти нього став не актуальний. Признає, що в ріжних стадіях підготови цього замаху на В. Кособудзького брали участь підс. Мигаль, Качмарський, Мацейко та Королишин. Каже, що в розвідці Мигаля працювала Косівна. Не знає нічого про те, чи підс. Зарицька і Свєнціцька належали до розвідки Мигаля. На кілька питань обор. д-ра Павенцького підсудний відповів, що до УВО вступив тоді, коли наша армія була розбита, а наші землі опинилися під чужою владою. Предсідник звернув увагу, що відбере йому голос. У 1923 або в 1924 р. склав присягу в УВО; в ОУН всі члени присяги не складають В слідстві склав подрібні зізнання тому, що заломився.

Петарда в друкарні Яськова.

Опісля на питання предсідника оповів про те, що петарду в друкарні Яськова підложено тому, бо там друкувалися радянофільські часописи. Крім того у друкарні була адміністрація радянофільського часопису „Праця". Заявляє, що конструкція петарди була така, що не могла нікого вбити. Хто підложив петарду, підсудний не хоче сказати.

Плянований замах на воєводу Юзефського.

На волинського воєводу Юзефського підготовлювано атентат в демонстраційних цілях, отже був звернений не проти особи, але проти представника польської влади Признає, що їздив у цій справі до Луцька і там стрінувся з Куцом, який мав уже далі сконтактувати підсудного з боєвиками. На питання обор. д-ра Шухевича підсудний відповідає, що ініціятива замаху на волинського воєводу вийшла зі Львова.

Плянований атентат на большевицького консуля.

З черги оповідає про підготову до атентату на большевицького консуля. На вступі заявляє, що псевдонім „Ксавери Брудас", це псевдонім підсудного. Підс. Шухевич не був ні боєвим референтом, ні не мав цього псевдоніму. Атентат на большевицького консуля мав бути завершенням акції проти большевиків за послідовне винищування большевиками голодом і терором українського народу на Україні. Цей атентат не був звернений проти консуля. як особи, але як представника большевицької влади. Перед убивством розписано анкету між боєвиками, хто з них зголоситься добровільно до цього вбивства. Боєвики мали присилати відповіди на адресу підсудного під його псевдонімом „Ксавери Брудас" на техніку. Зпоміж зголошених вибрано до цього вбивства Лемика. Підсуний признає, що Лемикові дав приказ убити консуля і вручив йому теж револьвер. Після того предсідник відчитав відповідний уступ зі слідчих зізнань підсудного про орґанізацію атентату, а підсудний ще раз потвердив, що це він підготовив і дав приказ Лемикові убити большевицького консуля.

Заявляє, що з підс. Пашкевичем ніколи не стрічався орґанізаційно. Підсудний особисто не стрічався теж з Ярошем, який не належав до боївки Качмарського.

По півгодинній перерві підс. Підгайний давав вияснення на питання предсідника у справі Качмарського. Підсудний заявив, що Качмарського рішуче не втягав до ОУН по його повороті з вязниці. Заявив теж, що не давав ніяких вказівок ні Мигалеві ні Качмарському у справі вбивства дир. І. Бабія. Вияснює, що Мигаль діставав гроші на купно зброї і на інші орґанізаційні справи. Заявив, що підс. Мигаль заробляв на прожиток працею в одній фабричці цукорків Ввесь свій вільний час Мигаль присвячував справам орґанізації.

Опісля підсудний зізнавав ще про плянові напади, а саме на післанця з ремізи, на рахункового старшину, на почтовий амбулянс на Клепарові — всі три у Львові, та на одного громадського післанця на провінції. Підсудний каже, що деякі проєкти плянованих нападів походили від нього, деякі від Мигаля, інші від осіб з провінції.

Плянований замах на А. Крушельницького.

Далі підсудний оповідає про підготову замаху на професора А. Крушельницького, редактора „Нових Шляхів", за його славословія большевицької системи на совєтській Україні та ширення радянофільства тут і за опльовування національних цінностей. Атентат на Крушельницького мав відбутися того самого дня, що і на большевицького консуля. Одначе в останній хвилині підсудний відкликав замах тому, бо вичитав в надзвичайному додатку, що в большевицькому консуляті вбито лише возьного, а не консуля. Опісля А. Крушельницький підготовлявся до виїзду на совєтську Україну і тому провідник відкликав приказ виконати на нього замах.

Справа ученика VII. кл.

Вкінці підсудний зізнає, що від провідника дістав приказ провірити, чи один ученик VII. ґімн. кл. є конфідентом. Заявляє, що від провідника дістав у цій справі свободу ділання щодо того, чи виконати замах чи ні на цього ученика. Каже, що до замаху не дійшло тому, що цього ученика не привела одна особа на означене місце.

Предсідник відчитав ще короткий уступ із зізнань підсудного щодо підс. Бандери і після того прокуратор поставив кілька питань у справі дир. І. Бабія, якого підсудний осудив. На питання д-ра О. Павенцького, що спонукало підсудного обвинувачувати самого себе в слідстві без домагання влади, підсудний не вмів дати відповіди. На питання д-ра Ст. Шухевича, чи замах на большевицького консуля мав на меті довести до нарушення дипльоматичних взаємин, підсудний відповів: ні! Крім того підсудний давав ще вияснення на питання оборонця В. Старосольського та обор. д-ра П. Евина. На питання цього останнього оборонця підсудний зізнав, що Качмарський не складав присяги по своїм виході з вязниці. Предсідникові підсудний заявив, що схема, ним подана у слідстві про підчинення деяких підсудних провідникові Бандері, торкається лише Львова, а не цілої Галичини.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧОРНИЙ ЛЕҐІОН, ЧИ ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ?

На републиканській конвенції в Клівленді найбільше ґазетнього розголосу дістав бувший президент Гувер, а з усього, що там Гувер робив, найбільше розголосу дістала його промова, а з промови уступи про небезпеку фашизму в Америці.

З огляду на те, що конвенція відбувалася в околиці, де оперує Чорний Леґіон, дехто міг думати, що Гувер мав його на думці, тимбільше, що Гувер не згадував американських фашистів по імени. Одначе зо змісту його промови було видно, що говорячи про американський фашизм, Гувер мав на думці не Чорний Леґіон, а президента Рузвелта.

Промова Гувера поставила перед народом Америки питання: чи небезпека фашизму грозить Америці з боку Чорного Леґіону, чи з боку президента Рузвелта?

ҐАЗЕТИ ПРО ФАШИСТІВСТВО РУЗВЕЛТА.

У численних відгуках на цю промову ґазети поділилися. Одні приняли закид фашизму, звернений проти Рузвелта, як звернений проти Рузвелта, за добру монету, а інші, і то не лише демократи, але й багато републиканців, напятнували цей закид як доказ партійної загорілости.

З того, що закид фашизму проти Рузвелта, замісць розійтися, притих, можна вносити, що закид до Рузвелта не пристав.

Видно, що загал у Гуверів закид проти Рузвелта не повірив. Загально приняли, що Гувер у запалі красноріччивости передав куті меду.

ЧИ РУЗВЕЛТ ФАШИСТ?

Питання, чи президент Рузвелт фашист, має очевидно велике значіння.

Президент Злучених Держав має на основі закона величезну силу. Якби він хотів її вживати по фашистівському, то це мало би великий вплив на становище кождого мешканця Америки. Найбільше відчули би це іміґранти, як горожани, так і не горожани. Американський фашизм був би яскраво націоналістичний і расовий: він старався би душити всякі націоналістичні рухи в Америці з виїмком американського. Він душив би всякі рухи, що не спираються на англьо-саксонську „расу".

Чи в Америці практикується таку політику, це майже кождий іміґрант, що не покидає своєї національности, може самий краще судити, як Гувер.

ЯК ПОВСТАЄ ФАШИЗМ?

Здається, що самий Гувер відчував, що його закид фашизму, звернений проти Рузвелта, неочевидний, бо довго працював у своїй промові, щоби переконати своїх слухачів, що Рузвелт фашист.

Бувший президент Гувер говорив:

„У центральній Европі похід соціялістичних і фашистівськихських диктатур та знищення свободи не почався від гармат і армій. Диктатори починали спинатися на сидження потуги через вибори, які заряджували ліберальні інституції... Як уже раз там засів в уряді, европейський деспотизм підносив як своє перше домагання дати йому більше сили й нагоду до акції. Сказано було законодатним урядам, що вони мають передати (деспотам) свою владу".

Так, як Гувер оповідає, заводжено диктатуру в Німеччині. В Італії й Росії зроблено це інакше. Та чи подібна Америка хочби до Німеччини? Не дивімся на те, як там повставала диктатура, а подивімся, які наслідки вона має.

ДОКАЗ ФАКТОМ.

У Клівленді, під владою „фашистівського" диктатора Рузвелта, стояв Гувер на публичних зборах та закликав народ Америки скинути Рузвелта з уряду президента. Ніхто Гуверові не перешкаджав говорити публично таку заяву. Ніхто його не потягнув поліцийною палкою по голові. Ніхто його не взяв до судової відповідальности. Уже тиждень минув від промови, а Гувер ще не сидить у концентраційнім таборі. Ні уряд, ні ніяка чорна рука тайних аґентів уряду не посягає по Гувера як ворога фашизму.

А це все могло би стрінути Гувера, якби він важився сказати щось таке проти Сталіна, Мусолінія або Гітлера, в Росії, Італії або Німеччині. Навіть, якби Гувер важився сказати щось подібне проти Гітлера в Америці, то завтра німецький уряд протестував би проти цього перед американським урядом.

Отже чи можемо вірити в Гуверові горячі слова проти фашизму?

ПОДАТОК ВІД ЯЗИКА?

Міг би хтось сказати, що хоч уряд Рузвелта є фашистівський, і Гувер сказав неправду, коли натякував на Рузвелта як на диктатора, всетаки Гувер зробив американському народові велику прислугу, коли звернув йому увагу на небезпеку фашизму. Коли фашизм небезпечний, і коли і в Америці є небезпека повстання фашизму, то треба Гуверові тільки подякувати, що звернув увагу американців, що Рузвелт міг би стати диктатором.

Тижневик „Нейшен" помістив у числі з дня 17-го червня допис комуністичного лідера Ерла Бровдера з протестом проти критики на його книжку, яку написав до того тижневика Луис Гекер, а потім відповідь цього Гекера на лист Бровдера. У своїм листі Гекер закидує комуністові, що він називає всякого, котрого погляди йому не подобаються, фашистом. Гекер каже, що Бровдер може собі таке робити, якщо йому це подобається. Одначе він додає, „неминучий вислід такого поступовання кинеться в очі всякому, навіть найбільше наївному. А саме, як фашизм стане справді небезпекою (в Америці), то остороги Бровдера будуть мати стільки значіння, що мали крики малого пастуха, що кричав за багато разів: „Вовк!"

Отже як в Америці небезпека фашизму стане справді дійсною, тоді може таке трапитися, що люди будуть остерігати перед фашимоэм, але широкі круги народа на це будуть глухі, бо вони тоді будуть потішатися тим, що, мовляв, вони вже такі крики нераз чували, а проте фашизму ще не було.

Отже чи порадно то кричати проти фашизму та показувати на фашизм у тім боці, де фашизму ще нема?

КРАЙНОСТИ СТРІЧАЮТЬСЯ.

Крики Гувера: „Фашизм! Диктатура!", які Гувер підняв на републиканській конвенції в Клівленді, та крики: „Фашизм! Диктатура!", які вигукує вічно комуністичний пропаґатор Бровдер, показують, як крайности часто з собою стрічаються.

Це щось гейби два чоловіки вибралися в дорогу в противні сторони світа, наприклад один на захід, другий на схід. Звісно, пішовши в противні сторони, вони можуть стрінутися.

І можуть Гувер і Бровдер стрінутися не тільки в крику: „Фашизм. Диктатура." Вони ще можуть стрінутися під фашизмом, коли своїми криками затуплять людей на небезпеку фашизму до того, що американці не будуть стерегтися й до фашизму справді допустять. Тоді Гувер і Бровдер будуть могти собі подати руки й поґратулювати один одному у співпраці.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

День У. Н. Союзу в Шікаґо.

В неділю, дня 28. червня 1936 р., перший раз в історії міста Шікаґа відбудеться Український День У. Н. Союзу. День цей відбудеться в городі української католицької парохії з Норт Сайду, на Гіґінс Ровд. Вже тепер слідне велике зацікавлення Днем Союзу серед українського громадянства Шікаґа. Доказом цього є факт, що в день цей всі товариства здержалися від уладжування своїх імпрез, як також вказують на це численні листи, які дістаємо не лише з Шікаґа, але і з Сисера, Джолієт, Ґері і т. д. Значить, нарід живо цікавиться Днем Союзу, який буде свого роду „українським фестином", на якім зійдуться Союзовці великої шікаґовської метрополії. Буде це здвиг Союзовців, на якім буде можна провести спокійно день в тіни крилатих дубів, далеко від міського жару і пороху. Саме місце Дня є знане всім Союзовцям. Вигідна комунікація трамваями і автобусами напевно причиниться до збільшеної участи в цьому народньому святі. В додатку Комітет постарається про потрібну скількість троків, які завезуть гостей на місце призначення.

Спитає дехто, чому саме якраз Днем У. Н. Союзу так живо нарід цікавиться? Чому якраз про те тільки й говориться не лише на зборах союзових відділів, але й по Шікаґо, Деймен, Полайна, 49-тій і 93-тій вулиці? Чому питають нас листовно, чому взагалі слідне велике зацікавлення тим Днем У. Н. Союзу?

Причиною вище згаданого явища є те, що День У. Н. Союзу уладжують спільно всі відділи У. Н. Союза і що дохід з цього Дня призначений на будову Дому У. Н. Союза. А зацікавленням Днем є більше, як це звичайно буває в таких випадках, тому, що будова дому У. Н. Союзу не є вже чимсь неможливим до переведення. На ту ціль уладжено вже кілька вдалих імпрез і тому можна сказати, що фінансово ми вже багатіємо. Також недавній побут головного рекордового секретаря п. Д. Галичина в Шікаґо значно розяснив ту, таку важну справу, так, що саме думка будови дому зачинає оформлюватися і скріплюватися. Потрібно лише доброї волі Союзовців, витревалости в наміченій праці, а зачате діло увінчається успіхом.

А цеї доброї волі потрібно всьому українському громаянству в Шікаґо в неділю, дня 28. червня. Приходіть всі у тій вірі, що своєю участю на Дні У. Н. Союзу причинюєтеся до буови Дому У. Н. Союзу, бо без власної Союзової Домівки годі представити собі належний розвій У. Н. Союзу в Шікаґо.

Тому до милого побачення в День У. Н. Союзу, в неділю, дня 28. червня, на Гіґінс Ровд, в городі української католицької громади.

Комітет Будови Дому У. Н. Союза в Шікаґо.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

З весілля на визвольну боротьбу.

На весіллю Йосифа й Софії Когут приявні гості не забули про Рідний Край та на поклик М. Паращака й В. Заблоцького зложили $15.70 на визвольну боротьбу. Жертвували: В. Заблоцький $1.10; Й. Когут, Софія Когут, М. Паращак, М. Брус, І. Когут, М. Запаржоний і М. Хемій по $1; Катерина Демко, І. Віхоть, Ю. Заґвоцький, М. Шеремета, Т. Присташ, М. Блащак, І. Саваринський, С. Коростянська, А. Лимич і Й. Ганусич по 50 ц.; С. Демко, М. Рибак, В. Ґонтарик, В. Шеремета, В. Запаржоний, І. Мадриґа, Т. Світило, А. Салик, К. Білецька й Ю. Мороз по 25 ц., а дрібними 10 ц. Гроші вислано через Обєднання.

Іван Малицький.

КУЛЬТУРНЕ РОЗБУДУВАННЯ Й ПОЛІТИЧНИЙ ПІДЙОМ.

(Дещо про золоту добу в історії народів).

Процес розвитку життєвої енергії в нації конечно мусить проходити всіми ділянками життя народу. Нація, що змагається до могутности, видає з себе не тільки пересічних політиків і полководців, але й визначних мистців, учених, купців, ремісників — коротко, розвиток нації є одним процесом, одного живого організму і тому мусить бути всебічним. В цілій історії ми не здибаємо прикладу, щоб підйом матеріяльних сил нації не супроводився рівночасно підйомом культурним. Ці два чинники обовязково звязані між собою і коли вони зовсім співпадають, то в історії народу твориться „золота доба", якої приклади ми бачимо ще в клясичну давнину, коли напримклад часи Октавіяна Августа прикрасились однаково іменами Агріпи та Мецената, як і Горація, Вергілія та Овідія. В нових часах доба Людвіка XIV у Франції залишилася в памяти нащадків золотим часом, славним як державними мужами, Колбером чи Дюбуа, так і полководцями як Конде, Тюренн, Вобан, письменниками як Мольєром, Расіном, Корнелем, Ля Фонтеном; мислителями як Паскаль чи Мальбранш. Ці два процеси лишаються нерозривною цілістю навіть і тоді, коли один з них випереджає чи відстає часово від другого, як наприклад Міцкевич, Словацький, Шопен були вістунами відродження Польщі — і політичний підйом сил, що спричинив відродження держави прийшов незабаром. У нас такса́мо могутні фігури Вишенського, Плетенецького, Могили попередили появу Хмельницького і його плеяди відданих і мужніх полковників. Так і тепер інтенсивна праця над відбудуванням української культури у всіх її ділянках необхідно потягне за собою також і політичний підйом, зокрема, коли ця розбудова піде під таким яскраво національним прапором, як і-шов розвиток Польщі у XIX віці. Одним із необхідних постулятів такого культурного розвитку мусить бути для нас вибудування українського Музею в Празі, який має бути тим, чим для Поляків став їхній музей у Раперсвілі. Сили всієї нації мусять зєднатись на це діло — кожне напруження енергії народу чи то в культурній чи економічній ділянці виявляє можливість такого напруження і в ділянці політичній. Треба не забувати, що саме по революції наша культура була підекуди сильно занедбана.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На народні цілі.

Дня 30. травня відбулася Служба Божа з панахидою за померлих членів Тов. Даразівщина, від. 275 У. Н. Союза. По Службі Божій запрошено членів на скромну перекуску до дому тов. Григ. Шамбля, де при тій нагоді зібрано жертву в сумі $22.75. За згодою присутних розділено повищу суму так: $10 на Рідну Школу, $5.75 на інвалідів, а $7 рішено переслати до села Дарахова, щоб там відправлено Службу Божу за героїв, що полягли в обороні рідного краю. Гроші переслано через Обєднання. Збіркою занялася панна Ольга Якимчук. Жертвували: Ж. О. Якимчук, В. Костів, Н. Манорик, М. Обуховський, М. Гречин і М. Іванчук по $1.50; І. Сосульський, М. Крачківський, Г. Шамбель, І. Мікула, С. Підгурський і Й. Швець по $1.25; С. Рибак, М. Мельниченко й С. Орел по $1; Ю. Войтович і М. Курило по 75 ц., а Д. Гречин 25 ц.

І. Сосульський, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

З відчиту на визвольну боротьбу.

Дня 22. квітня відбувся в нашій громаді відчит п. Ляховича. Висліддом цього відчиту було зорганізування відділу ОДВУ. На відчиті зложили жертви на визвольну боротьбу наступні громадяни: П. Пихомський $2; о. М. Колтуцький, М. Паращак, М. Брус, І. Малицький і М. Григораш по $1; В. Заблоцький, В. Запаржоний, Ю. Чайка, Д. Підгайний, М. Білецький і пані Малишка по 50 ц.; Д. Чічерський, Д. Бурак, пані Брус, Чайка й Копчук по 25 ц.; а дрібними $2.11. Разом зібрано $13.36 та вислано ту жертву через Обєднання.

З НАДІСЛАНИХ ЖУРНАЛІВ.

Вістник літератури, мистецтва, науки і громадського життя, що виходить як місячник у Львові, помістив у числі за червень такі речі: Поезії Ольжича, Кушніренка і Кидрина. Новелю Шарльоти Докстадер — Коти; Статті на ріжні політичні і суспільно-наукові теми: Поль Валері — Як деклямувати вірші; Іван Коровицький — Про рідну богослужебну мову; Маргет Бовері — Там, на Сході; Гордій Явір — Прогнози Шпенглера; І. Каюк — бути відпорним; Михайло Островерха — Перемога фашизму; Ватсон Кірконел — Українська поезія в Канаді; К. Інцигур — „Народній фронт" без маски; Д. Д. — Перспективи; М. Л. — З пресового фільму; Бібліографія; Від Адміністрації.

Між жидами.

— Правдоподібно Шльома мав операцію.

— Чи під наркозою?

— Ні, під пахою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 червня, зараз по Сл. Божій. Кождий член має прийти й вирівнати свою місячну вкладку, а хто довгує до відділу, хай вирівнає свій довг, щоб не наразитись на суспендування, та щоб уряд міг здати точний рахунок на піврічних зборах. Пригадуємо і просимо тих родичів, котрі ще не вписали до сего часу дітей до У. Н. Союза, щоб зробили це цього місяця. Члени, котрі ще не зложили розмету на памятник бл. п. Семена Зуковича, хай це зроблять цього місяця. — Захар Волчанський, предс.; Іван Чепа, кас.; Іван Чепа мол., секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 19 червня, в годині 8-мій вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Ю. Галинський, предс.; М. Дубас, кас.; В. Реновець, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 20 червня, в годині 7-мій ввечір, в Українській Хаті, 2240 Грейлінг вул. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Прихтіко, предс.; Н. Триш, рек. секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Повідомляємо членів і членкиць Бр. св. Володимира, від. 28, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній на Мейвіл. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на ці збори, на котрих будуть важні справи до полагодження. Буде справоздання уряду і контр. комісії за шість місяців, читання виготовленого статута, котрий по ухвалі на цих зборах віддамо до друку. — Іван Ґузий, предс.; Теодор Карлицький кас.; Михайло Кофлюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 20-го червня, в годині 7-мій ввечір, в У. Громаді Найстави, 2051 Ровен вул. Просимо всіх членів прийти на збори і вислухати звіту контр. комісії та полагодити біжучі справи. Просимо довгуючих членів, щоб вирівнали свої довги, щоб впротивнім разі не наражатися на суспендування. Просимо батьків, щоб уписували свої діти до У. Н. Союза. Повідомляємо членів, що місячні збори будуть вудбуватися в третю суботу в місяци ечрез літній сезон. — Теодор Свистун, предс.; Стефан Крайник, кас.; Стефан Борис, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членкиць, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 19 червня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі. Контр. комісія і секретарка здадуть касове справоздання. На зборах будуть дуже важні справи до вирішення. Довгуючі членкиці мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членкиць без вступного до У. Н. Союза і до Сестриства Любов. Просимо всіх членкиць прийти на означений час, або заплатите кару 50 ц., а урядниця 1 дол. — А. Погранична, предс.; А. Огар, кас.; Е. Кардаш, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 73, повідомляє усіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 20 червня, в годині 7-мій ввечір. Обовязком усіх членів є прийти на збори, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючі члени мусять вирівнати залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неприявні члени мусять підлягати ухвалі, яка западе на зборах. — Відділовий Уряд.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Архистратига Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 3-тій пополудні, в гали тій самій, що завше, 10 Колфакс вул. Обовязком кождого члена є прийти на збори й вирівнати свої залеглости, щоб не наражтись на суспендування. Контр. комісія щоб була на гали в годині 2-гій і переглянула книги і здала справоздання за пів року. Будемо принимати до Братства і У. Н. Союза без вступного. Тому просимо тих родичів, котрих діти і жінки ще не є в Союзі, щоб чимскорше вступили до своєї славної організації У. Н. Союза. Неприявні на зборах члени будуть карані згідно з ухвалою. — Петро Обшанський, предс.; Петро Веньгрин, кас.; Микола Попадюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 20 червня, точно в годині 8-мій ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 7-мої ввечір. Приявність усіх членів потрібна. — Уряд.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 11:30 зараз по Богослуженню, в парохіяльній гали, 1944 Ірі вул. Обовязком всіх членів є прийти на час і заплатити свої вкладки та вписати свої діти до У. Н. Союза. — І. Магас, предс.; Н. Батюк, секр.; А. Багрій, кас.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 2-гій пополудні, в гали Мих. Негребецького, 84 Норт Рівер вул. Контрольори мають прийти скорше о годину. Кождий член мусить бути приявний на зборах. Неприявний на зборах член заплатить кару згідно зі статутом. — В. Бережанський, предс.; Мих. Негребецький, кас.; Я. Кривий, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Кождий член обовязково повинен бути приявний, бо буде справоздання уряду і контролі за 6 місяців і інші важні справи до полагодження. Просимо довгуючих членів, котрі не приходять на місячні збори і не платять чотири і пять місяців вкладок, щоб прийшли і поплатили свої вкладки до У. Н. Союза і до відділу. Члени котрі не будуть приявні на зборах підлягають карі 50 ц. — Т. Шпур, предс.; Н. Лаврик, кас.; П. Герман, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра й Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 21 червня, в домі Теодора Шиляка, в годині 1-шій пополудні. На тих зборах будуть важні справи, тому просимо всіх членів прийти на час. — О. Дзира, предс.; Т. Шиляк, секр.; І. Піліньский, кас.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, годині 2-гій пополудні точно, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости цього місяця, або будуть суспендовані. Контрольна комісія здасть справоздання за 6 місяців. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно зі статутом. — Т. Ковальський, предс.; М. Прохович, кас.; Г. Тимчій, секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, подає до відома всім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. — Уряд Тов.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 20 червня, в годині 7:30 ввечір, в парохіяльній гали на Блекстон вул. Обовязком кождого члена і урядника є бути на зборах, щоби можна призначити, що хто має робити на пікніку, щоб опісля не було непорозумінь. Просимо членів привести на збори нових кандидатів та вписати до товариства і до У. Н. Союза. — Ілія Околіта, предс.; Іван Паньків, кас.; Микола Вецал, фін. секр.; Семен Мостецький, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє членів, що збори відбудуться в пятницю, 19 червня, в годині 7-мій ввечір, в гали Укр. Гор. Клюбу, 13 Вашингтон вул. Уряд просить членів прийти й вирівнати свої належитости. — Н. Мазур, предс.; Н. Кендзерський, кас.; В. Мандзій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 20-го червня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Обовязком кождого члена є прийти на збори в означенім часі. Довгуючим членам пригадуємо, щоб вирівнали свої залеглости. Взиваємо членів, щоб привели нових кандидатів у члени. Кождий українець повинен вписати сво ідіти т члени У. Н. Союза. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно зі статутом. — Антін Карпович, секр.

ГЕЗЛЕТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 1-шій пополудні, в Юніон галі, 43 Норт Вайомінг вул. Кождий член щоб старався прийти на час, щоб можна скорше перевести збори. На тих зборах маємо важні справи до полагодження. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори. — В. Шипула, предс.; М. Поливка, кас.; О. Костюк, секр.

КЕМПБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 2-гій пополудні, в гали У. Н. Дому, 165 Гордон вул. Просимо всіх членів прийти, бо буде справоздання урядників і контр. комісії за пів року. Довгуючих членів просимо вирівнати залеглі довги. — Н. Корецький, предс.; С. Стакура, кас.; Мих. Ткачишин, секр.

ТОЛІДО О. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 165, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21-го червня, в годині 2-гій пополудні, в Міжнароднім Інституті в Й. В. К. А. Будинку при Джеферсон і Одинацятій вул. Просимо всіх членів, щоб прийшли на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — В. Гавриляк, предс.; Лев Білон, кас.; Марія Корнова, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 1-шій пополудні, в гали литовській. На зборах буде справоздання уряду і інші важні справи. Будемо принимати нових членів без вступного. Хто не прийде на ті збори, буде караний, член 50 ц., а урядник 1 дол. — Стефан Сенко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Н. З. П. Д. Марії, від. 112, подає до відома всім своїм членкицям, що місячні збори не відбудуться 21 червня, а 28 червня з причини, що будемо мати пікнік. Тому просимо всіх членкиць прийти на збори 28 червня. — Марія Розомідо, предс.; К. Габрівська, секр.; Параня Різун, кас.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться 21 червня, в гали церковній, 34 Біч вул., точно в годині 2-гій пополудні. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження, як ювилей товариства і інші важні справи. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неприявні члени на зборах підлягають карі згідно зі статутом товариства. — Г. Монюк, предс.; М. Шиманський, кас.; Л. Бих, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє всіх членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 2-гій пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. На цих зборах буде звіт контр. комісії, як також багато важних справ до порішення, тому приявність кождого члена конечна. Довгуючі члени приходіть на означений час і по вможности вирівнайте свій довг, бо за вас більше вкладок не висилаємо, а тимсамим будете суспендовані. — П. Головчук, фін. секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє всіх членів і членкиць, що піврічні збори відбудуться 20 червня, в церковній гали, в годині 7-мій ввечір. Кождий член і членкиця має прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Котрі члени були суспендовані минулого місяця хай прийдуть на збори і виповнять свою належититість, або будуть виключені з У. Н. Союза. — С. Саска, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 21 червня, в годині 11:30 перед полуднем, де звичайно. З причини, що на цих піврічних зборах будемо рішати дуже важні справи, просимо всі хчленів зійтись на означений час, щоб опісля не було жадних нарікань, що такі ухвали перейшли. Хто не прийде на час, то сам собі пошкодить. Довгуючі мусять вирівнати свої довги, щоби не були читані контрольорами на наступних зборах. — Гр. Сайкевич, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 червня, точно в годині 2:30 пополудні, в церковній гали. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори і заплатити свою належитість. На зборах будуть важні справи до полагодження. Довгуючі члени, щоб конче цього місяця сповнили свою належитість, бо довше каса товариства за них платити не буде. Будемо принимати нових членів без вступної оплати. Просимо прийти на збори. — Р. Волянський, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(33)

Вони грізно стояли перед собою. Тепер Тарзанів інстинкт нагадав, що над його головою є гиляка дерева. Один скок угору і він знайшовся на ній. Пантера кинулася за ним, але вже було запізно. Тарзан знав, що від пантери не можна сховатися на дереві, бо вона лазить по деревах як кіт. Та своїм рухом він хотів її збити з пантелику.

Він хотів їй дати хибне враження, що її налякався. Пантера повірила в це. Вона справді була люта, що Тарзан вирвався з її обіймів, та з другого боку вона набрала зухвалости в дальшому атакуванні своєї жертви. Тарзан тільки й чекав на це. Загубивши страх, пантера загубила також обережність. Підмітивши відповідний момент, Тарзан зіскочив на неї і ножем пришив її серце.

Дік і Док зрозуміли, що дикуни чогось розлютилися. Вони пильно слідкували за їх рухами і словами, хоч слів вони зовсім не розуміли. „Док, який у небезпеці діставав гумор, прошептав: „Я закладаюся, що ті чорти не плянують чогось доброго". „Я також так думаю", відповів Дік, який у безвихідних положеннях все набирав великої відваги.

Хлопці зовсім не помилялися. Ватажок, вслухуючися в нашепти свого чарівника Інтамо, лукаво усміхався. Вкінці вдоволено заговорив: „Розумний Інтамо! Коли Тарзан згине, ми справимо великий бенкет з танками і забавами. А ці хлопці достарчать нам мягкого і свіжого мяса на нашу головну страву". Притім вони оба ковтали слину.

Скромність.

— Як думаєте: чи геніяльність можна одідичити?

— Не знаю, пані, бо я дітей не маю.

Ідеальний скупар.

Шотляндці відомі скупарі. Де лише можуть, там щадять понад міру. І так один шотляндець іде трамваєм. Кондуктор жадає за білет тридцять пять пенсів, але шотляндець дає лише двадцять. Вкінці кондуктор всердився і викинув валізу скупого пасажира. А що трамвай переїздив якраз мостом, валіза влетіла в ріку. Тоді лютий шотляндець кричить:

— Чоловіче, вперед хочете здерти з мене шкіру за білет, а тепер ще й сина хочете мені втопити?!